

Zondag 14 november 2010

Lieve gemeente,

We vervolgen deze maand de serie van november 2009 over hoofdzonden, die ons mensen kwellen; fatale gewoonten die meer stuk maken dan ons lief is, die de relatie met God en met onze medemens verstoren.

Vorig jaar kwam hoogmoed, jaloezie en boosheid voorbij.

Vandaag 'Wellust'.

Een belangrijke opmerking aan het begin: wellust is niet hetzelfde als seksueel verlangen. We geloven dat God seks geeft als iets moois, iets gezonds. Er is tenslotte een heel Bijbelboek aan gewijd, nl. Hooglied, het lied der liederen, één van de meest sensuele en erotische liefdesgedichten in de wereld- literatuur.

Sommige mensen denken dat God een hekel heeft aan seks, maar niets is minder waar. God maakte ons met seksuele gevoelens, om daarvan te genieten. Zó wil God het. Maar pas op voor ontwrichters van dit genieten.

Vorig jaar zagen we bij andere zonden dat het kwaads niet erg creatief is. Het neemt iets goeds en verdraait dat, vervormt het tot iets verwoestends, iets pijnlijks.

We zien dit heel duidelijk bij wellust: lustmoorden, verkrachtingen, incest, ontucht, vrouwenhandel, prostitutie.

Als wellust mensen werkelijk in zijn greep krijgt, vernietigt het alles: ons verstand, onze intiemste relaties, onze reputatie en zelfs ons lichaam. Wellust kan leiden tot kapotte huwelijken, schaamte, eindeloze spijt en wat erger is: een vreselijke beschadiging van kinderen met levenslang gevolg, mensen zonder enige eigenwaarde en besef geliefd te zijn.

Dit is niet Gods bedoeling met de mens. En ook als het bij ons niet zover is gekomen als slachtoffer of als dader, dan is de Bijbel op dit gebied heel duidelijk:

1. Het laat de verwoestende gevolgen van wellust zien
2. Het brengt ons tot een stuk zelfverstaan; niemand is op dit gebied perfect.
3. God wijst ons de weg van de liefde, kort samengevat: wellust neemt, liefde geeft.

Wellust is gericht op in bezit nemen, hébben.

Liefde is gericht op geven, vertrouwen schenken, wachten op de ander.

Wellust ziet de ander als een middel om bevrediging te krijgen of vindt het leuk om lustobject te zijn; om macht over de ander uit te oefenen door uiting te geven aan je begeerten of door jezelf te bloot in de kijker te zetten.

En steeds is de kern van wellust puur egoïsme. En dat is ook precies het probleem.

In de bijbel komt het klassieke voorbeeld van de vernietigende kracht van wellust naar voren in het verhaal over koning David in 2 Samuel 11 en 12.

David was iemand die God wilde dienen, maar hij ging op dit terrein van zijn leven behoorlijk de mist in. Als hij nl. op een dag vanaf het dak van zijn paleis over de stad kijkt, ziet hij een vrouw die zich aan het baden is op het dak van haar huis, twee mensen, het slachtoffer van zichzelf.

David wil haar vervolgens hebben en Batseba laat zich bezitten en nadat ze hun ding hebben gedaan beginnen de problemen. Batseba is zwanger, terwijl haar man buitenlands is. En David regelt dat haar man om het leven komt. Vreselijk! Wat brengt het een enorm verdriet, een tragedie in het paleis, in Jeruzalem, wat indirect leidt tot het uiteenvallen van Davids koninkrijk.

De Bijbel tekent ons overduidelijk de verwoestende gevolgen van wellust; overigens ook het gedicht van David als het diepe en intens berouw tot God heeft, nl. Psalm 51.

Wellust is slecht, niet omdat seks vies is, maar omdat het een seksueel verlangen verdraait en een medemens, of deze het nu wil of niet, gebruikt voor zichzelf, exploiteert voor eigen lusten.

Iets over de cultuur waarin we leven. Wellust is in onze cultuur breed geaccepteerd. We roeien vanochtend tegen de stroom op. Slanke, gebruide lichamen, zowel mannelijk als vrouwelijk, poseren verleidelijk in tijdschriften, billboards, op zijkanten van bussen, op de TV en op internet. De lust van de ogen lijkt het belangrijkste, het hoogste in onze maatschappij te zijn. Tegelijkertijd is seks iets alledaags, waar je je niet druk over maakt, net zo min als over eten en drinken en naar het toilet gaan. Onze maatschappij zegt: voel je vrij om het te doen als je er zin in hebt.

Maar hier klopt iets niet. Drie redenen:

1. Seks is niet zoals eten en drinken. Eten en drinken heb je nodig om om in leven te blijven. Maar ondanks wat onze cultuur insinueert, is het heel goed mogelijk om zonder seks te leven, om dan zelfs een tevreden en voldaan leven te leiden. Dat deed Jezus tenslotte ook.

2. Bij seks is nog een ander persoon betrokken. Wanneer seks als niet meer dan een lichamelijke daad wordt behandeld, dan wordt deze van de mysterieuze verrukkelijke eenwording van twee geschapen wezens, die met elkaar verbonden zijn in een levenslange, hartstochtelijke verbintenis, gereduceerd tot een mechanische handeling, saai, opgeleukt met van alles en nog wat, maar zonder zorg, hulp en toewijding van en voor elkaar in hechte relaties.

3. Een derde reden is dat seks je raakt op het diepste niveau van je bestaan. In de film 'Indecent Proposal' wordt een jong paar, dat diep in de schulden zit, in de verleiding gebracht door een uitnodiging van een miljonair aan de vrouw om een

nacht met hem door te brengen in ruil voor 1 miljoen dollar. Als het paar dit voorstel bespreekt, zegt de vrouw de beslissende woorden: "Het is mijn lichaam, maar niet mijn ziel". De vrouw doet het en komt dan terug bij haar verloofde. Maar die nacht heeft alles kapot gemaakt. Het geeft wantrouwen, pijn en spanning en leidt tenslotte tot het beëindigen van de relatie. Het had toch de ziel besmet. En als er dan geen vergeving van God bij komt, dan gaat er iets dood.

De waarheid is dat we onszelf niet kunnen opdelen in vakjes. Wat we met ons lichaam doen, beïnvloedt onze ziel, ons hart, onze geest.

Seks hebben betekent dat je iemand aanraakt op het diepste niveau van zijn of haar bestaan én van jezelf. Je drukt op áán-knoppen, die je zelf niet kunt uitzetten.

Laten we hier ook internetporno noemen. Het is een paar muisklikken van ons verwijderd, of aangeboden via de TV of kanalen op de hotelkamer. Het is omgeven door geheimzinnigheid, stilte en schaamte.

En onze cultuur zegt: er zit een knop aan; vrijheid om te kiezen. Maar dit argument gaat ervan uit, dat we in perfect evenwicht zijn en altijd in staat de goede keuzes te maken. Maar dat is niet het geval. We raken snel verslaafd aan zonden.

Seksuele begeerte is een sterke kracht, die ons allerlei dingen kan laten doen, tegen beter weten in. Pornobazen maken enorme winsten met menselijke ellende. We moeten ons meer hiertegen verzetten.

Iemand vergeleek wellust met eczeem. Hoe meer we er aan krabben, hoe meer het gaat jeuken. Het stimuleren vermindert de seksuele spanning niet. Er aan toegeven is vuur blussen met benzine...

In het stuk dat we lezen uit Matteüs brengt Jezus ons tot een stuk zelf-verstaan. Hij koppelt het tiende gebod (niet begeren) aan het zevende gebod (niet echtbreken). De Farizeeën, die godsdienstonderwijzers uit die tijd zouden hiermee instemmen. Maar het gaat Jezus niet over de theorie van overspel. Hij vraagt naar de houding van het hart van zijn toehoorders; hun houding t.o.v. een vrouw. In die tijd bedekten getrouwde Joodse vrouwen het hoofd om geen begeerten op te wekken en bepaalde Joodse geschriften (die niet in de bijbel zijn terecht gekomen) waarschuwen voor het gevaar dat een vrouw vertegenwoordigt.

Maar Jezus keert de verantwoordelijkheden om. Hij die begeert is schuldig en niet zij die begeerd wordt.

Jezus zegt: Kijk naar jezelf!! Hoe kijk je?

Er is verschil tussen normale seksuele aantrekkingskracht en wellust. Iemand zei: Het verschil tussen kijken en wellustig kijken is vijf seconden. Er is verschil tussen

het bewonderen van schoonheid en blijven hangen om te bezitten, er in binnen te dringen.

Jezus geeft de bron van wellust aan ons eigen hart. En Hij spoort ons aan om ons te verzetten tegen wellust, te breken met deze nemende, stukmakende houding. De Here Jezus zegt het sterk: "Als je rechteroog je op de verkeerde weg brengt, ruk het dan uit en werp het weg. Het is beter een lichaamsdeel te missen, dan met heel je lichaam in de Gehenna, de hel geworpen te worden".

Een stevige uitspraak. Jezus zegt: wees radicaal. Wellust is een drugs, die je kan verdoven om het ware leven te zien, om God te zien, om te zien dat je tevergeefs leeft, dat je je leven verspilt en straks niet bij God in de machtige heerlijkheid van Hem zult komen.

Jezus zegt: stop met deze levenswijze, van de ander uitbuiten voor eigen genot, het gebruiken van iemand voor je opgefokte gevoelens.

Als we dit op ons laten inwerken is het een pleidooi om seks te beleven binnen de grenzen van de levenslange trouw van het huwelijk. We leven in een leugen als de meest intieme eenwording van lichamen niet samen gaat met de geestelijke eenwording, een verlangen naar God en een eenheid van ziel: een toewijding aan elkaar in zorg, liefde en veiligheid. Dan is dit een pleidooi voor een christelijk huwelijk. We beloven elkaar dan voor God levenslange trouw in goede en slechte dagen, in voor- en tegenspoed, in gezondheid en ziekte, totdat de dood ons scheidt. Het kan zijn dat een relatie een tijd lang meer uit geven dan uit ontvangen bestaat. En soms kan het zo moeilijk zijn, dat we iemand nodig hebben voor wat extra hulp. Die geven we in de gemeente. Daarom beloven we elkaar trouw in het openbaar, in de gemeente van Jezus Christus.

Dat garandeert dat een relatie niet in bed eindigt, maar juist bezegelt wat we beloven. We zijn ons in de kerk tenvolle bewust van onze eigen zwakheden en valkuilen en willen werkelijk vrij zijn, vrij van de vernietigende kracht van wellust.

Kortom, wellust kan overwonnen worden door gezonde, sterke relaties, als we leren omgaan met elkaar als mensen met een lichaam én een ziel, compleet, zoals God dat bedoelde.

Het christendom viert seks binnen het kader van het huwelijk. Eén man, één vrouw, één ziel, één lichaam.

Voor mensen die alleengaand zijn is er een andere uiting van seksualiteit: het celibaat. Dat is niet iets negatiefs, maar iets volwaardigs. Het laat tijd en energie over voor allerlei soorten prioriteiten en relaties; in het bijzonder voor een speciale toewijding en God en zijn brede bedoeling met de wereld.

Twee afsluitende opmerkingen:

1. Wellust kan genezen worden in relatie met God. Een enorme overwinning ligt in het in vertrouwen nemen van een vriend of vriendin van hetzelfde geslacht, die je je geheimen vertelt en waarmee je samen bidt. Die vraagt: hoe gaat het ermee?

2. Denk vooruit en mijdt plekken van verleiding. Als Odyssee langs de verleidelijke stemmen van de Sirenen wil, houdt hij rekening met zijn eigen zwakte en laat zich vastbinden aan de mast, terwijl de bemanning was in de oren heeft.

Als we weten dat we in verleiding kunnen komen, regel dingen, zet een filter op de computer, ga niet alleen, doe de TV weg, maak een omweg.

Jezus daagt ons uit radicaal te zijn in het volgen van Gods weg.

Laat ik me uitdagen of verleiden?

Amen